

ผลกระทบกฎหมาย TURKEY REACH (KKDIK) ต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอไทยและแนวทางการปรับตัว

Turkey REACH (KKDIK)

KKDIK (KIMYASALLARIN KAYDI, DEĞERLENDİRİLMESİ, İZNI VE KISITLANMASI HAKKINDA YÖNETMELİK) เป็นข้อบังคับของตุรกีเกี่ยวกับการจดทะเบียน การประเมิน การอนุญาต และการจำกัดสารเคมี ข้อบังคับนี้มีพื้นฐานจากข้อบังคับ EU REACH ซึ่งได้เผยแพร่อย่างเป็นทางการโดยกระทรวง สิ่งแวดล้อมและการวางแผนเมืองของตุรกี (MOEUCC) เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2017 และมีผลบังคับใช้ทั่วประเทศในวันที่ 23 ธันวาคมของปี เดียวกัน ตามข้อบังคับ KKDIK ของตุรกี ธุรกิจ ต้องจดทะเบียนกับกระทรวงสิ่งแวดล้อมและ การวางแผนเมืองของตุรกีสำหรับการผลิตหรือ การนำเข้าสารเคมีในปริมาณตั้งแต่ ≥ 1 ตันต่อปี ในตุรกี มิฉะนั้นธุรกิจจะไม่ได้รับอนุญาตให้ผลิต นำ เข้า หรือจำหน่ายสารเคมีในตุรกี ข้อบังคับ KKDIK ถูกนำมาใช้เพื่อให้มั่นใจในการจัดการสารเคมีอย่าง ปลอดภัย ปกป้องสุขภาพมนุษย์และสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน ข้อบังคับนี้ใช้กับสาร เคมีที่ผลิต นำเข้า ส่งออก หมุนเวียน และใช้งานใน ตุรกี

แนวโน้มการส่งออกสินค้าสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องหนังของไทย ปี 2564-2568

ในช่วงปี 2564-2568 การส่งออกสินค้ากลุ่มสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม เครื่องหนัง และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องของไทยมีทิศทางชะลอตัว โดยรวมมูลค่าส่งออกลดลงจาก 7,261.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2564 เหลือ 6,994.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2568 คิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม หรือ CAGR เท่ากับ -0.93% ต่อปี ทั้งนี้ มูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นสูงสุดที่ 7,736.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2565 ก่อนลดลงอย่างมากในปี 2566 และฟื้นตัวเพียงเล็กน้อยในช่วงปี 2567-2568 ส่งผลให้มูลค่าปี 2568 ยังต่ำกว่าปี 2564 ประมาณ 3.7% และต่ำกว่าระดับสูงสุดในปี 2565 ประมาณ 9.6%

เมื่อพิจารณารายตลาด พบว่าโครงสร้างการส่งออกของไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่การพึ่งพาตลาดสหรัฐอเมริกามากขึ้น โดยในปี 2568 ไทยส่งออกไปสหรัฐอเมริกาเป็นมูลค่า 1,603.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วน 22.92% ของการส่งออกทั้งหมด และมี CAGR ระหว่างปี 2564-2568 เท่ากับ +3.42% ต่อปี สหรัฐอเมริกาจึงเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มีแนวโน้มเติบโตเด่นชัดที่สุด และมีบทบาทสำคัญในการชดเชยการหดตัวของตลาดอื่น

อาเซียนเป็นตลาดสำคัญอันดับรองลงมา มีมูลค่าส่งออก 1,462.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2568 หรือคิดเป็นสัดส่วน 20.92% อย่างไรก็ตาม มูลค่าส่งออกไปอาเซียนมี CAGR เท่ากับ -2.32% ต่อปี โดยลดลงจาก 1,607.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2564 และจากระดับสูงสุด 1,828.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2565 สะท้อนว่าความต้องการจากตลาดอาเซียนกำลังอ่อนตัวลง หรือไทยอาจเผชิญการแข่งขันจากฐานการผลิตภายในภูมิภาคและการปรับเปลี่ยนห่วงโซ่อุปทานของผู้ประกอบการสิ่งทอ

ตลาดสหภาพยุโรปมีมูลค่าส่งออก 737.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2568 คิดเป็นสัดส่วน 10.55% และมี CAGR เท่ากับ -3.13% ต่อปี ขณะที่ญี่ปุ่นมีมูลค่าใกล้เคียงกันที่ 735.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือ 10.52% ของการส่งออกทั้งหมด แต่มีอัตราการลดลงเฉลี่ยเพียง -0.80% ต่อปี จึงอาจกล่าวได้ว่าญี่ปุ่นยังเป็นตลาดฐานที่มีขนาดใหญ่และค่อนข้างมั่นคง แม้จะไม่มีอัตราการขยายตัวสูง ส่วนตลาดสหภาพยุโรปมีแนวโน้มลดลงชัดเจนกว่าและต้องเผชิญกับข้อกำหนดด้านสารเคมีและสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จีนและอินเดียเป็นตลาดที่มีแนวโน้มขยายตัวในช่วง 5 ปี โดยจีนมีมูลค่าส่งออกเพิ่มจาก 436.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2564 เป็น 478.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2568 คิดเป็น CAGR +2.32% ต่อปี และมีสัดส่วน 6.84% ขณะที่อินเดียมีมูลค่า 241.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2568 มี CAGR +1.31% ต่อปี และมีสัดส่วน 3.46% แม้มูลค่าการส่งออกไปอินเดียจะมีความผันผวนในแต่ละปี แต่ทั้งสองประเทศมีศักยภาพที่จะเป็นตลาดกระจายความเสี่ยงจากการพึ่งพาสหรัฐอเมริกาและตลาดพัฒนาแล้ว

ในทางตรงกันข้าม การส่งออกไปยังเกาหลีและปากีสถานมีแนวโน้มหดตัว โดยบังกลาเทศมี CAGR -4.41% ต่อปี และปากีสถานมี CAGR -3.02% ต่อปี ตลาดทั้งสองเป็นฐานการผลิตสิ่งทอที่สำคัญและมีความต้องการวัตถุดิบหรือสินค้าขึ้นกลางจากต่างประเทศ การลดลงดังกล่าวอาจสะท้อนภาวะการแข่งขันด้านราคา การเปลี่ยนแหล่งจัดซื้อ หรือความต้องการวัตถุดิบในอุตสาหกรรมท้องถิ่นที่ชะลอตัว

ตารางแสดงสถิติมูลค่าส่งออกผลิตภัณฑ์เส้นใย สิ่งทอ เสื้อผ้า เครื่องหนัง รองเท้า และหมวก ปี 2564-2568

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ตลาด	2564	2565	2566	2567	2568	CAGR 5 ปี	สัดส่วนปี 2568
-	ตลาดโลก	7,261.1	7,736.7	6,807.0	6,967.3	6,994.1	-0.93%	100.00%
1	สหรัฐอเมริกา	1,401.7	1,536.9	1,262.6	1,414.3	1,603.3	3.42%	22.92%
2	อาเซียน	1,607.0	1,828.0	1,603.5	1,568.1	1,462.9	-2.32%	20.92%
3	อื่นๆ	1,557.6	1,544.8	1,330.5	1,347.2	1,341.9	-3.66%	19.19%
4	สหภาพยุโรป (EU-27)	837.8	906.1	760.6	753.2	737.8	-3.13%	10.55%
5	ญี่ปุ่น	759.8	796.5	759.1	737.5	735.9	-0.80%	10.52%
6	จีน	436.7	405.9	436.9	476.8	478.6	2.32%	6.84%
7	อินเดีย	229.6	296.2	248.6	226.9	241.8	1.31%	3.46%
8	บังกลาเทศ	210.5	227.3	176.3	195.9	175.8	-4.41%	2.51%
9	ปากีสถาน	150.0	116.4	129.7	166.9	132.7	-3.02%	1.90%
10	ตุรกี	70.3	78.7	99.2	80.6	83.4	4.35%	1.19%

ที่มา : Global Trade Atlas

สำหรับตุรกี แม้มีมูลค่าส่งออกเพียง 83.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 1.19% ของการส่งออกทั้งหมดในปี 2568 แต่มี CAGR ระหว่างปี 2564-2568 เท่ากับ +4.35% ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราการขยายตัวสูงที่สุดในบรรดาตลาดที่ศึกษา อย่างไรก็ตาม มูลค่าการส่งออกมีความผันผวนสูง โดยเพิ่มขึ้นมากในปี 2566 ก่อนลดลงในปี 2567 และฟื้นตัวเพียงเล็กน้อยในปี 2568

กล่าวโดยสรุป แนวโน้มระยะ 5 ปีแสดงให้เห็นว่า การส่งออกสิ่งทอไทยยังไม่ได้กลับเข้าสู่ภาวะขยายตัวในภาพรวม การเติบโตกระจุกตัวอยู่ในสหรัฐอเมริกา จีน อินเดีย และตุรกี ขณะที่อาเซียน สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น บังกลาเทศ ปากีสถาน และตลาดรองอื่นมีแนวโน้มทรงตัวหรือลดลง ทำให้โครงสร้างการส่งออกของไทยมีความเสี่ยงจากการพึ่งพาตลาดที่เติบโตเพียงไม่กี่แห่งมากขึ้น

สถานการณ์การส่งออกในปีปัจจุบัน: 7 เดือนแรกของปี 2569

ในช่วงเดือนมกราคม-กรกฎาคม 2569 ไทยส่งออกสินค้ากลุ่มดังกล่าวเป็นมูลค่า 4,142.1 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้น 0.50% จาก 4,121.3 ล้านดอลลาร์ ในช่วงเดียวกันของปี 2568 การขยายตัวในระดับต่ำดังกล่าวสะท้อนว่าภาพรวมการส่งออกยังอยู่ในภาวะทรงตัว และการเพิ่มขึ้นไม่ได้เกิดขึ้นอย่างทั่วถึงในทุกตลาด

สหรัฐอเมริกายังคงเป็นแรงขับเคลื่อนหลัก โดยมีมูลค่าส่งออก 1,005.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 9.74% และมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็น 24.27% ของการส่งออกทั้งหมด รองลงมาคืออาเซียน มีมูลค่า 855.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่ลดลง 3.71% และมีสัดส่วน 20.64% แสดงให้เห็นว่าช่องว่างระหว่างสหรัฐอเมริกา กับอาเซียนขยายตัวมากขึ้น และสหรัฐอเมริกากำลังมีอิทธิพลต่อผลการส่งออกรวมของไทยเพิ่มขึ้น

สหภาพยุโรปมีมูลค่าส่งออก 482.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 6.72% และมีสัดส่วนเพิ่มเป็น 11.66% นับเป็นการฟื้นตัวที่ดีเมื่อเทียบกับแนวโน้มลดลงในช่วง 5 ปี อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นกระจุกตัวอยู่ในบางประเทศ โดยเฉพาะเบลเยียม ขณะที่ตลาดสำคัญบางแห่ง เช่น เยอรมนีและสเปนยังลดลง จึงยังไม่อาจสรุปได้ว่าความต้องการในสหภาพยุโรปฟื้นตัวอย่างทั่วถึง

จีนและอินเดียเป็นตลาดที่มีการขยายตัวสูง โดยการส่งออกไปจีนเพิ่มขึ้น 17.24% เป็น 301.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และการส่งออกไปอินเดียเพิ่มขึ้น 29.14% เป็น 184.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งสองตลาดรวมกันเพิ่มมูลค่าการส่งออกให้ไทยประมาณ 86.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และมีสัดส่วนรวม 11.75% ของการส่งออกทั้งหมด จึงเป็นตลาดที่ควรให้ความสำคัญในการขยายฐานลูกค้าและกระจายความเสี่ยงในระยะต่อไป

ในทางตรงกันข้าม ญี่ปุ่นลดลง 8.71% เหลือ 396.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ บังกลาเทศลดลง 16.99% เหลือ 88.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และปากีสถานลดลง 19.74% เหลือ 69.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ส่วนตุรกีลดลงมากที่สุดถึง 37.64% เหลือ 31.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขณะที่ตลาดอื่นที่เหลือลดลง 7.65% หรือลดลงประมาณ 60.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ในภาพรวม แรงบวกจากสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป จีน และอินเดียทำให้มูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นรวมประมาณ 205.7 ล้านเหรียญสหรัฐฯ แต่ถูกหักล้างด้วยการลดลงของอาเซียน ญี่ปุ่น บังกลาเทศ ปากีสถาน ตุรกี และตลาดอื่นรวมประมาณ 184.9 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ส่งผลให้การส่งออกโดยรวมเพิ่มขึ้นสุทธิเพียง 20.8 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือ 0.50%

ตลาดสำคัญที่มีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากมาตรการ REACH

ตลาดที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับมาตรการ REACH มากที่สุดคือสหภาพยุโรป ซึ่งมีสัดส่วน 10.55% ของการส่งออกในปี 2568 และเพิ่มเป็น 11.66% ในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2569 การฟื้นตัวของตลาด EU จึงเกิดขึ้นพร้อมกับความเสี่ยงด้านกฎระเบียบที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะข้อจำกัดสารเคมีภายใต้ REACH Annex XVII ซึ่งครอบคลุมสีไอโซไซยาโนไฮไดรด์ สารอะโรมาติกอะมีน สารก่อมะเร็ง ก่อกลายพันธุ์ หรือเป็นพิษต่อระบบสืบพันธุ์ สาร NPEO ในสิ่งทอที่ซักได้ โครเมียม VI ในผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง ตลอดจนสารที่มีความน่ากังวลสูง หรือ SVHC ในสินค้าและวัสดุส่วนประกอบ

ความเสี่ยงเร่งด่วนคือข้อจำกัด PFHxA เกลือของ PFHxA และสารที่เกี่ยวข้อง ภายใต้กฎ EU 2024/2462 ซึ่งจะเริ่มใช้กับเสื้อผ้า อุปกรณ์ประกอบ เครื่องหนัง หนังสือ และรองเท้าสำหรับผู้บริโภค ตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2569 โดยกำหนดความเข้มข้นไม่เกิน 25 ppb สำหรับผลรวมของ PFHxA และเกลือ และไม่เกิน 1,000 ppb สำหรับผลรวมของสารที่เกี่ยวข้องกับ PFHxA ส่วนสิ่งทอสำหรับผู้บริโภคประเภทอื่นจะเริ่มใช้ข้อจำกัดตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2570

ข้อกำหนดดังกล่าวจะส่งผลโดยตรงต่อสินค้าที่ใช้สารเคลือบกันน้ำ กันน้ำมัน และกันคราบ เช่น เสื้อผ้า กลางแจ้ง เสื้อกันฝน รองเท้า กระเป๋า เครื่องหนัง และสิ่งทอที่ผ่านกระบวนการตกแต่งผิว ผู้ส่งออกไทยจะต้องตรวจสอบสูตรสารเคมีของซัพพลายเออร์ จัดทำข้อมูลส่วนประกอบรายวัสดุ และทดสอบสารในระดับ ppb ซึ่งอาจทำให้ต้นทุนการทดสอบ การปรับสูตร และระยะเวลาการอนุมัติสินค้าเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม

นอกจากสหภาพยุโรปแล้ว ตุรกีเป็นอีกตลาดหนึ่งที่ใช้กฎระเบียบ KKDIK หรือที่เรียกว่า Turkey REACH ซึ่งมีโครงสร้างใกล้เคียงกับ EU REACH แม้ตุรกีจะมีสัดส่วนเพียง 1.19% ในปี 2568 และลดเหลือ 0.75% ในช่วง 7 เดือนปี 2569 แต่เส้นตายการจดทะเบียนสารปริมาณสูงและสารอันตรายบางกลุ่มในวันที่ 31 ธันวาคม 2569 อาจทำให้ผู้นำเข้าและผู้ค้าปลีกในตุรกีเพิ่มความเข้มงวดในการคัดเลือกซัพพลายเออร์ และเรียกขอข้อมูลสารเคมีมากขึ้น

สำหรับผู้ส่งออกเสื้อผ้าและเครื่องหนังสำเร็จรูป ผลกระทบจาก KKDIK อาจเกิดขึ้นทางอ้อมผ่านการขอข้อมูลสารเคมี การรับรองวัตถุดิบ และการเปลี่ยนแปลงของผู้จัดหาสี สารช่วยย้อม สารเคลือบ และกาว ขณะที่

ผู้ส่งออกสารเคมี สี หรือส่วนผสมสำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอจะได้รับผลกระทบโดยตรงมากกว่า และอาจต้องประสานกับผู้นำเข้าหรือแต่งตั้งผู้แทนในตุรกีเพื่อดำเนินการตามข้อกำหนด

เมื่อรวมสหภาพยุโรปและตุรกี ตลาดที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับระบบ REACH และ KKDIK คิดเป็นประมาณ 11.74% ของการส่งออกในปี 2568 และ 12.41% ในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2569 อย่างไรก็ตามผลกระทบในทางปฏิบัติอาจกว้างกว่ามูลค่าดังกล่าว เนื่องจากผู้ซื้อในสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และตลาดอื่นอาจนำมาตรฐาน REACH หรือบัญชีสารต้องห้ามของแบรนด์ไปใช้เป็นข้อกำหนดสำหรับซัพพลายเออร์ทั่วโลก โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาซึ่งปัจจุบันเป็นตลาดส่งออกหลักของไทยและมีมาตรการควบคุม PFAS ในผลิตภัณฑ์สิ่งทอในบางรัฐ

กฎหมาย KKDIK หรือ Turkey REACH

กฎหมาย KKDIK (Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması) หรือที่รู้จักกันในชื่อ Turkey REACH มีลักษณะใกล้เคียงกับ EU REACH Regulation (EC) No. 1907/2006 แต่เป็นกฎหมายของตุรกีโดยเฉพาะ ประเด็นสำคัญมากสำหรับผู้ส่งออกไทยคือ การขึ้นทะเบียนกับ ECHA ภายใต้ EU REACH ไม่ถือว่าการขึ้นทะเบียน KKDIK ในตุรกี เนื่องจากตุรกียังไม่ได้เป็นสมาชิก EU ผู้ประกอบการที่มีหน้าที่ตาม KKDIK จึงต้องดำเนินการในระบบของตุรกีด้วย หน่วยงานตุรกีระบุว่า สารที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนด KKDIK ต้องขึ้นทะเบียนผ่าน Chemical Registration System (KKS) ของตุรกี แม้ว่าสารนั้นจะเคยขึ้นทะเบียน EU REACH แล้วก็ตาม

สำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอของไทย กฎหมายดังกล่าวมีนัยสำคัญต่อการเข้าถึงตลาดตุรกี เนื่องจากกระบวนการผลิตสิ่งทอมีความเกี่ยวข้องกับสารเคมีหลายประเภท ตั้งแต่สีย้อม สารช่วยย้อม สารตกแต่งสำเร็จ สารเคลือบ สารกันน้ำ สารหน่วงไฟ ตลอดจนสารที่อาจปรากฏอยู่ในผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำเร็จรูป ดังนั้น KKDIK จึงไม่ได้เป็นเพียงกฎระเบียบที่ผู้ผลิตสารเคมีต้องปฏิบัติตามเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า และผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทานสิ่งทอด้วย

ในเชิงการค้า KKDIK จึงสามารถพิจารณาได้ว่าเป็น มาตรการทางการค้าที่มีใช้ภายในและเป็นอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) เนื่องจากผู้ประกอบการที่ต้องการเข้าสู่ตลาดตุรกีจำเป็นต้องแสดงให้เห็นว่าสารเคมีและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องเป็นไปตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยและการจัดการสารเคมี การปฏิบัติตามกฎหมายจึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความสามารถในการรักษาสถานะเดิม การรับคำสั่งซื้อใหม่ และความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย

1. วัตถุประสงค์ของกฎหมาย

กระทรวงสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการผังเมืองของตุรกี (MoEUCC) ได้ประกาศใช้กฎหมาย KKDIK โดยมีวัตถุประสงค์หลักดังนี้

- **ปกป้องสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม:** ประเมินและบริหารจัดการความเสี่ยงจากสารเคมีที่มีการผลิตหรือนำเข้ามายังประเทศตุรกี
- **สร้างมาตรฐานเดียวกับ EU REACH:** ยกกระดับมาตรฐานการจัดการสารเคมีของตุรกีให้สอดคล้องกับสหภาพยุโรป เพื่อรองรับความตกลงสหภาพศุลกากร (Customs Union)
- **ส่งเสริมทางเลือกและนวัตกรรมที่ปลอดภัย:** ผลักดันให้เกิดการทดแทนสารเคมีที่มีความห่วงใยสูง (SVHC) ด้วยสารที่ปลอดภัยกว่า
- **สร้างฐานข้อมูลสารเคมีแห่งชาติ:** รวบรวมข้อมูลคุณสมบัติความเป็นอันตราย ปริมาณการใช้ และเส้นทางการได้รับสารเคมีภายในประเทศ

กฎหมาย KKDİK มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 23 ธันวาคม 2560 โดยกระทรวงสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการผังเมืองของตุรกี (MoEUCC) มีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลระบบดังกล่าว เดิมกำหนดให้การจดทะเบียนสารเคมีอย่างสมบูรณ์แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2566 แต่เนื่องจากความซับซ้อนของระบบและความพร้อมของภาคอุตสาหกรรม จึงมีการปรับโครงสร้างกำหนดเวลาใหม่เป็นการจดทะเบียนชั่วคราวและการจดทะเบียนสมบูรณ์ตามปริมาณและระดับความเป็นอันตรายของสารเคมี

ประเด็นที่มีความสำคัญต่อผู้ประกอบการไทยเป็นอย่างยิ่ง คือ **วันที่ 30 กันยายน 2569** ซึ่งเป็นกำหนดเวลาสำหรับการจดทะเบียนชั่วคราว (Provisional/Temporary Registration) โดยสารเคมีที่อยู่ภายใต้ขอบเขตของ KKDİK และมีการนำเข้าหรือผลิตตั้งแต่ 1 ตันต่อปีขึ้นไป จำเป็นต้องมีหมายเลขการจดทะเบียนชั่วคราวหรือหมายเลขการจดทะเบียนสมบูรณ์ภายในกำหนดดังกล่าว หลังจากนั้น การจดทะเบียนสมบูรณ์จะดำเนินการตามระดับปริมาณและคุณสมบัติของสาร ได้แก่ วันที่ 31 ธันวาคม 2569 สำหรับสารเคมีที่มีปริมาณตั้งแต่ 1,000 ตันต่อปีขึ้นไป สารกลุ่ม CMR Category 1A/1B ที่มีปริมาณตั้งแต่ 1 ตันต่อปีขึ้นไป และสารที่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมทางน้ำบางประเภทที่มีปริมาณตั้งแต่ 100 ตันต่อปีขึ้นไป ขณะที่สารในช่วง 100–1,000 ตันต่อปีกำหนดในวันที่ 31 ธันวาคม 2571 และสารในช่วง 1–100 ตันต่อปีกำหนดในวันที่ 31 ธันวาคม 2573

โครงสร้างกำหนดเวลาดังกล่าวสะท้อนว่า ภาระการปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ประกอบการไม่ได้เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว แต่เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องมีการรวบรวมข้อมูลสารเคมี การประเมินความเสี่ยง การจัดทำเอกสาร และการประสานงานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทาน

2. ขอบข่ายของกฎระเบียบ KKDİK (Turkey REACH)

KKDİK ครอบคลุมสารเคมีทุกชนิดที่เป็นตัวของสารเคมีเองหรือเป็นสารผสม รวมถึงสารเคมีในผลิตภัณฑ์ อย่างไรก็ตาม กฎระเบียบนี้ไม่ครอบคลุมสารเคมีและสารผสมดังต่อไปนี้

- 1) สารกัมมันตรังสีและสารผสม
- 2) สินค้า สารผสม หรือผลิตภัณฑ์ที่ร่อนขยายและสินค้าในเขตปลอดอากรที่รอการส่งออก
- 3) สารที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการผลิตที่ไม่ได้ตั้งใจแยกออก (non-isolated intermediate)
- 4) การขนส่งวัตถุอันตรายและสารผสมทางช่องทางต่างๆ
- 5) ผลิตภัณฑ์ยารักษาโรค

- 6) ผลิตภัณฑ์ยาสัตว์
- 7) อุปกรณ์เครื่องมือแพทย์
- 8) ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง
- 9) อาหารและอาหารสัตว์

หมายเหตุ: สารออกฤทธิ์และสารผสมในผลิตภัณฑ์ (Co-formulants) ซึ่งมีการผลิตหรือนำเข้าเพื่อมาใช้ในผลิตภัณฑ์อาหารรักษาพืช จะต้องมีการจดทะเบียนภายใต้ Turkey REACH ทั้งนี้ รวมถึงสารออกฤทธิ์ที่ได้รับการอนุญาตให้ใช้ในผลิตภัณฑ์สารชีวฆาตด้วย อย่างไรก็ตามผลิตภัณฑ์อาหารรักษาพืชและผลิตภัณฑ์สารชีวฆาตยังไม่ได้รับการยกเว้นจากกฎระเบียบ KKDIK อย่างเต็มรูปแบบ เนื่องจากยังคงต้องการ GHS safety data sheet และการแสดงฉลาก

3. ความเชื่อมโยงระหว่าง KKDIK กับอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

อุตสาหกรรมสิ่งทอมีความเกี่ยวข้องกับ KKDIK ในหลายระดับ โดยประการแรกคือ **สารเคมีและสารผสม** ที่ใช้ในกระบวนการผลิต เช่น สีย้อม สารช่วยย้อม สารเคลือบกันน้ำ สารหน่วงไฟ และสารนุ่ม ซึ่งหากอยู่ในขอบเขตของกฎหมายและมีปริมาณตั้งแต่ 1 ตันต่อปีขึ้นไป จะต้องพิจารณาการดำเนินการจดทะเบียนตามข้อกำหนดของตุรกี

ประการที่สอง คือ **ผลิตภัณฑ์สิ่งทอหรือ Article** ที่มีการปลดปล่อยสารเคมีโดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้งาน เช่น ผลิตภัณฑ์ที่มีการเติมสารให้กลิ่นหอม หรือสารต่อต้านแบคทีเรีย ดังนั้นการประเมินความสอดคล้องจึงไม่ควรจำกัดอยู่ที่สารเคมีที่โรงงานซื้อมาใช้เท่านั้น แต่ควรครอบคลุมองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปด้วย

ประการที่สาม คือการควบคุม **สารที่มีความห่วงใยสูง (SVHC)** และสารที่ถูกจำกัดการใช้ โดยสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่มีสารบางประเภท เช่น Azo dyes, Nonylphenol ethoxylates (NPEOs), Phthalates, Heavy metals และ PFAS ในระดับที่เกินเกณฑ์ที่กำหนด อาจเกิดข้อจำกัดในการนำเข้าหรือมีภาระด้านการแจ้งข้อมูลเพิ่มเติม

ประเด็นดังกล่าวทำให้ขอบเขตของการปฏิบัติตาม KKDIK มีลักษณะเป็น **Supply Chain Compliance** กล่าวคือ ผู้ส่งออกเสื้อผ้าหรือผ้าผืนอาจจำเป็นต้องตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับไปถึงผู้ผลิตเส้นใย ผู้ผลิตสีย้อม ผู้ผลิตสารเคมี และผู้ให้บริการกระบวนการตกแต่งสิ่งทอ เพื่อให้สามารถยืนยันแหล่งที่มาและสถานะของสารเคมีที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ได้

4. ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

4.1 ผลกระทบด้านต้นทุนและภาระทางการเงิน

ผลกระทบประการแรกที่คาดว่าจะเกิดขึ้นคือ **ต้นทุนการปฏิบัติตามกฎหมายที่เพิ่มขึ้น** โดยประกอบด้วยค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน ค่าใช้บริการ Only Representative (OR) ค่าใช้จ่ายในการจัดทำ Dossier ค่าแปลและรับรองเอกสาร ตลอดจนค่าทดสอบทางห้องปฏิบัติการเพื่อยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับสารเคมี เช่น Substance Identification ซึ่งอาจต้องใช้เทคนิคการวิเคราะห์เฉพาะทาง

ผลกระทบดังกล่าวมีแนวโน้มรุนแรงต่อผู้ประกอบการ SMEs มากกว่าบริษัทขนาดใหญ่ เนื่องจาก SMEs มักมีผลิตภัณฑ์และสูตรการผลิตจำนวนมาก แต่มีทรัพยากรด้านบุคลากร งบประมาณ และระบบ

Regulatory Affairs จำกัด หากต้องดำเนินการตรวจสอบและจัดทำเอกสารสารเคมีจำนวนมากพร้อมกัน อาจทำให้ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันด้านราคา ในระยะยาว ต้นทุนดังกล่าวอาจไม่ได้จำกัดอยู่ที่ค่าธรรมเนียมโดยตรง แต่รวมถึงต้นทุนในการจัดการข้อมูล การฝึกอบรมบุคลากร การทดสอบซ้ำ การปรับสูตรการผลิต และการเปลี่ยนแปลง Supplier หากพบว่าสารเคมี บางรายการไม่สามารถใช้ในตลาดตุรกีได้

4.2 ผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานและการตรวจสอบย้อนกลับ

ผลกระทบประการที่สองคือความจำเป็นในการพัฒนาระบบ **Chemical Traceability** ภายในห่วงโซ่อุปทาน เนื่องจากผู้ผลิตสิ่งทอไทยจำนวนหนึ่งไม่ได้ผลิตสารเคมีที่ใช้เองทั้งหมด แต่พึ่งพาผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายสารเคมีต้นน้ำ ดังนั้นการปฏิบัติตาม KKDiK จึงขึ้นอยู่กับคุณภาพและความพร้อมของข้อมูลจาก Supplier ด้วย

ตัวอย่างเช่น ผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปอาจจำเป็นต้องทราบว่าสีย้อมหรือสารตกค้างที่ใช้ในผ้านั้นได้รับการจัดการตาม KKDiK แล้วหรือไม่ หาก Supplier ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เพียงพอ ผู้ส่งออกอาจไม่สามารถจัดทำหลักฐานเพื่อแสดงความสอดคล้องของผลิตภัณฑ์ต่อผู้นำเข้าในตุรกีได้

ดังนั้น KKDiK จะทำให้การบริหารจัดการ Supplier เปลี่ยนจากการพิจารณาเพียง **ราคา คุณภาพ และระยะเวลาส่งมอบ** ไปสู่การพิจารณา **Chemical Compliance** เป็นองค์ประกอบสำคัญของการคัดเลือกและประเมิน Supplier

4.3 ความเสี่ยงต่อการหยุดชะงักของการส่งออก

วันที่ 30 กันยายน 2569 ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ เนื่องจากข้อมูลในเอกสารระบุว่า ระบบ Pre-registration เดิมจะหมดอายุ และการตรวจสอบหมายเลขการจดทะเบียนชั่วคราวหรือการจดทะเบียนสมบูรณ์จะเริ่มมีความสำคัญต่อกระบวนการนำเข้า ณ ศุลกากรตุรกี

สำหรับผู้ส่งออกไทย ความเสี่ยงจึงไม่ได้อยู่เพียงที่การถูกปรับหรือมีต้นทุนเพิ่ม แต่รวมถึงความเสี่ยงด้าน **Market Access** หากไม่สามารถแสดงสถานะการปฏิบัติตามข้อกำหนดได้อย่างถูกต้องและทันเวลา อาจทำให้กระบวนการนำเข้าสินค้าล่าช้า เกิดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ และกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้นำเข้า

สำหรับอุตสาหกรรมที่มีการแข่งขันสูงและมีคำสั่งซื้อแบบ Just-in-Time ผลกระทบดังกล่าวอาจนำไปสู่การสูญเสียคำสั่งซื้อ เนื่องจากผู้ซื้ออาจเปลี่ยนไปใช้ Supplier จากประเทศอื่นที่สามารถรับรองสถานะด้านสารเคมีได้ทันที

4.4 ผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน

KKDiK ทำให้การแข่งขันในตลาดตุรกีมีแนวโน้มเปลี่ยนจากการแข่งขันด้านราคาไปสู่การแข่งขันด้าน **คุณภาพ ความปลอดภัย ความโปร่งใสของข้อมูล และความสามารถในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ** มากขึ้น

ผู้ประกอบการไทยที่สามารถเตรียมระบบ Chemical Compliance ได้ก่อนกำหนดจะมีความได้เปรียบในการรักษาลูกค้าและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้นำเข้า ในทางตรงกันข้าม ผู้ประกอบการที่ยังไม่มีระบบข้อมูลสารเคมีอาจต้องใช้เวลาและต้นทุนสูงในการปรับตัวเมื่อกฎหมายมีผลบังคับใช้เต็มรูปแบบ

นอกจากนี้ โครงสร้างของ KKDiK ที่มีความใกล้เคียงกับ EU REACH ยังสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยสามารถนำระบบและข้อมูลที่จัดทำขึ้นเพื่อรองรับตลาดตุรกีไปใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดสหภาพยุโรปได้ด้วย

5. แนวทางการปรับตัวของผู้ประกอบการสิ่งทอไทย

การปรับตัวต่อ KKDiK ควรดำเนินการในลักษณะเชิงระบบ โดยไม่ควรมองการขึ้นทะเบียนเป็นกิจกรรมเฉพาะหน้า แต่ควรพัฒนาเป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหารจัดการสารเคมีขององค์กร โดยสามารถแบ่งแนวทางสำคัญออกเป็น 5 ขั้นตอน

5.1 การตรวจสอบและจัดทำบัญชีสารเคมี (Chemical Portfolio Audit)

ผู้ประกอบการควรเริ่มจากการจัดทำ Chemical Inventory ของสารเคมีทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าส่งออกไปยังตุรกี โดยครอบคลุมสีย้อม สารช่วยย้อม สารตกแต่งสำเร็จ สารเคลือบ และสารเคมีอื่น ๆ ที่ใช้ในกระบวนการผลิต จากนั้นจำแนกออกเป็น Substance, Mixture หรือ Article ที่มี Intended Release และคำนวณปริมาณที่เกี่ยวข้องเป็นต้นต่อปี

แนวทางดังกล่าวจะทำให้ผู้ประกอบการสามารถระบุได้ว่าสารใดเป็นสารที่มีความเสี่ยงสูง สารใดต้องได้รับการตรวจสอบเพิ่มเติม และสารใดควรเร่งดำเนินการก่อนกำหนดเวลา

5.2 การสร้างระบบสื่อสารข้อมูลตลอด Supply Chain

ผู้ประกอบการควรจัดทำแบบสอบถามหรือ Supplier Declaration เพื่อขอข้อมูลจากผู้ผลิตสีย้อมและสารเคมี เช่น ชื่อสารเคมี หมายเลข CAS สถานะการจดทะเบียน และเอกสาร SDS รวมถึงสอบถามว่า Supplier มีแผนดำเนินการตาม KKDiK หรือมีการแต่งตั้ง OR ในตุรกีแล้วหรือไม่ ในทางปฏิบัติ ควรกำหนดให้ข้อมูลด้าน Chemical Compliance เป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การอนุมัติ Supplier และการประเมิน Supplier ประจำปี เพื่อสร้างความต่อเนื่องของระบบข้อมูล

5.3 การแต่งตั้ง Only Representative (OR)

สำหรับผู้ประกอบการไทยที่มีภาระต้องดำเนินการจดทะเบียนในตุรกี ควรพิจารณาการแต่งตั้ง Only Representative (OR) ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่อยู่ในประเทศตุรกีเพื่อดำเนินการด้านการจดทะเบียนและรับผิดชอบการติดต่อในระบบ KKS ตามกรอบที่กำหนดในเอกสาร

การเลือก OR จึงควรพิจารณามากกว่าค่าบริการ โดยควรประเมินความเชี่ยวชาญด้าน KKDiK ความสามารถในการจัดทำและบริหาร Dossier ประสบการณ์ด้านสารเคมีในอุตสาหกรรมสิ่งทอ และความสามารถในการประสานงานกับหน่วยงานและผู้นำเข้าตุรกี

5.4 การเตรียม SDS และเอกสารทางเทคนิค

SDS เป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบการสื่อสารความเสี่ยงของสารเคมี โดยเอกสารระบุว่าการจัดทำ SDS ภายใต้ KKDiK ต้องจัดทำเป็นภาษาตุรกีและผ่านการรับรองโดยผู้เชี่ยวชาญ KDU ที่ได้รับอนุญาตในตุรกี

ดังนั้น ผู้ประกอบการไทยควรตรวจสอบเอกสาร SDS ของสารเคมีที่ใช้ทั้งหมดตั้งแต่ระยะต้น ไม่ควรรอจนถึงช่วงยื่นจดทะเบียน เพราะการแก้ไขข้อมูลทางเทคนิค การแปล และการรับรองเอกสารอาจใช้เวลาและจำเป็นต้องประสานงานกับหลายหน่วยงาน

5.5 การวางแผน Full Registration ระยะกลางและระยะยาว

หลังจากการจัดการประเด็นเร่งด่วนในปี 2569 แล้ว ผู้ประกอบการควรจัดทำแผนสำหรับ Full Registration ให้สอดคล้องกับระดับปริมาณของสาร โดยติดตามการจัดตั้งกลุ่ม Lead Registrant และการเข้าร่วมกลุ่ม SIEF เพื่อแบ่งปันข้อมูลและลดต้นทุนการจัดทำข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และการขึ้นทะเบียนการวางแผนดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับ SMEs เพราะช่วยลดความเสี่ยงจากการลงทุนซ้ำซ้อน และทำให้สามารถจัดสรรงบประมาณสำหรับสารเคมีที่มีความสำคัญเชิงพาณิชย์ได้อย่างเหมาะสม

6. ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์สำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

ในระดับอุตสาหกรรม การตอบสนองต่อ KKDiK ไม่ควรจำกัดอยู่กับการช่วยผู้ประกอบการ “ผ่านกฎหมาย” แต่ควรใช้โอกาสนี้ในการยกระดับระบบการจัดการสารเคมีของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย โดยมีข้อเสนอสำคัญ 4 ประการ

ประการแรก ควรจัดตั้งหรือพัฒนาระบบ **Thailand Textile Chemical Compliance Database** เพื่อรวบรวมข้อมูลสารเคมีที่ผู้ประกอบการไทยใช้ในกระบวนการผลิต เช่น Substance ID, CAS Number, SDS, SVHC Status และสถานะการปฏิบัติตามข้อกำหนดของตลาดเป้าหมาย ระบบดังกล่าวจะช่วยลดภาระการรวบรวมข้อมูลซ้ำของ SMEs

ประการที่สอง ควรพัฒนา **ระบบแจ้งเตือนกฎระเบียบสารเคมีระหว่างประเทศ** โดยเชื่อมโยงข้อมูลของตุรกี สหภาพยุโรป และตลาดสำคัญอื่น ๆ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถทราบล่วงหน้าว่าสารใดกำลังถูกเพิ่มเข้าสู่บัญชีสารต้องห้ามหรือสารที่มีความกังวลสูง

ประการที่สาม ควรสนับสนุนการพัฒนา **ห้องปฏิบัติการและบริการทดสอบสารเคมีในประเทศ** เพื่อช่วยลดต้นทุนและระยะเวลาของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะ SMEs ที่ไม่สามารถจัดตั้งห้องปฏิบัติการหรือฝ่าย Regulatory Affairs ของตนเองได้

ประการที่สี่ ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ สมาคมอุตสาหกรรม ผู้ให้บริการทดสอบ และผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายสารเคมีในตุรกี เพื่อจัดทำบริการแบบครบวงจร ตั้งแต่ Chemical Audit, Laboratory Testing, SDS Review, Supplier Communication ไปจนถึงการประสานงานกับ OR ในตุรกี

เอกสารประกอบระบุหน่วยงานที่สามารถมีบทบาทสนับสนุนในประเทศไทย ได้แก่ สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ สมาคมอุตสาหกรรมทอผ้าไทย และกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งสามารถทำหน้าที่ทั้งด้านการทดสอบ การเผยแพร่ข้อมูล และการประสานงานเกี่ยวกับมาตรการทางการค้าและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

บทสรุป

กฎหมาย KKDiK ถือเป็นมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยทางเคมีที่มีผลต่อความสามารถในการเข้าถึงตลาดธุรกิจของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยอย่างมีนัยสำคัญ ผลกระทบไม่ได้จำกัดอยู่ที่ผู้ส่งออกสารเคมีโดยตรง แต่ครอบคลุมถึงผู้ผลิตเส้นใย ผ้าผืน เสื้อผ้าสำเร็จรูป และผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่มีสารเคมีอยู่ในกระบวนการผลิตหรือในผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะสารที่อยู่ในกลุ่ม SVHC และสารที่ถูกจำกัดการใช้

ผลกระทบหลักสามารถจำแนกได้เป็น 3 ด้าน ได้แก่ **ต้นทุนการปฏิบัติตามกฎหมาย ความเสี่ยงต่อห่วงโซ่อุปทานและการส่งออก และการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการแข่งขันในตลาด** โดย SMEs มีแนวโน้มได้รับผลกระทบมากกว่าผู้ประกอบการรายใหญ่ เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านเงินทุน บุคลากร และระบบจัดการข้อมูลสารเคมี

อย่างไรก็ตาม KKDiK ไม่ควรถูกมองเฉพาะในฐานะอุปสรรคทางการค้า แต่ควรใช้เป็นแรงผลักดันในการยกระดับอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยไปสู่ระบบการผลิตที่มีความปลอดภัย โปร่งใส และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ การพัฒนาระบบ Chemical Inventory, Chemical Traceability, Supplier Compliance และ Regulatory Intelligence จะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถรับมือกับข้อกำหนดของธุรกิจได้อย่างเป็นระบบ และยังสามารถนำขีดความสามารถดังกล่าวไปต่อยอดสู่การเข้าสู่ตลาดสหภาพยุโรปและตลาดที่มีมาตรฐานด้านสารเคมีในระดับสูงได้

ในระยะเร่งด่วน ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับ **การตรวจสอบสารเคมีและห่วงโซ่อุปทาน การประสานงานกับ Supplier การประเมินความจำเป็นในการแต่งตั้ง OR การจัดเตรียม SDS และเอกสารทางเทคนิค และการดำเนินการให้ทันกำหนดวันที่ 30 กันยายน 2569** เนื่องจากเอกสารระบุว่าการเตรียมความพร้อมก่อนกำหนดดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญในการลดความเสี่ยงจากการหยุดชะงักของการส่งออก

กล่าวโดยสรุป **ความสามารถในการปฏิบัติตาม KKDiK ควรถูกยกระดับจาก “ภาระด้านกฎระเบียบ” ให้เป็น “ขีดความสามารถในการแข่งขัน” ของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย** เพราะผู้ประกอบการที่สามารถบริหารจัดการสารเคมีและจัดเตรียมหลักฐานการปฏิบัติตามกฎระเบียบได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะมีความพร้อมในการรักษาตลาดธุรกิจ สร้างความเชื่อมั่นกับผู้ซื้อระหว่างประเทศ และขยายโอกาสไปสู่ตลาดสหภาพยุโรปและตลาดโลกที่มีข้อกำหนดด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมเข้มงวดขึ้นในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

Turkish Chemical Manufacturers Association. (n.d.). *KKDİK*. Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği (TKSD). [TKSD – KKDİK](#)

Istanbul Chemicals and Chemical Products Exporters' Association. (n.d.). *KKDİK – Chemical registration and regulatory information*. İKMİB.

Turkish Chemical Manufacturers Association. (n.d.). *Guidance and information on KKDİK implementation*. Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği.